Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (jud. Tatiana Balan)
Dosarul nr. 2r-583/24
2-23167596-02-2r-16022024

D E C I Z I E

09 aprilie 2024 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrative
al Curții de Apel Chișinău

În componență:
Președintele ședinței, judecător Clim Eugeniu
Judecătorii Steliana Iorgov
Olga Cojocaru

examinând, fără participarea părților, recursul declarat de către Bogaci Victor,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Victor Bogaci împotriva Întreprinderii Mixte „Leutis" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la stabilirea faptului, obligarea corectării datelor și repararea prejudiciului moral,

împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată,

c o n s t a t ă:

La data de 23 noiembrie 2023, Victor Bogaci a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Leutis" SRL cu privire la stabilirea faptului, obligarea corectării datelor și repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023, nu a fost dat curs cererii de chemare în judecată depusă de către Victor Bogaci și i-a fost comunicat lui Victor Bogaci despre necesitatea înlăturării neajunsurilor depistate și, anume, să indice numărul de telefon, poșta electronică și alte date de contact ale sale, numărul de identificare de stat (IDNO), numărul de telefon, numărul de fax, poșta electronică sau alte date de contact ale pârâtului și să prezinte extrasul actualizat din Registrul de stat al persoanelor juridice în privința ÎM „Leutis" SRL, acordându-i pentru aceasta un termen de 5 zile din data recepționării prezentei încheieri. Totodată, a fost explicat lui Victor Bogaci că, în cazul nelichidării în termen a neajunsurilor menționate, cererea de chemare în judecată nu va fi considerată depusă și va fi restituită.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Bogaci împotriva Întreprinderii Mixte „Leutis" Societate cu Răspundere Limitată cu privire la stabilirea faptului, obligarea corectării datelor și repararea prejudiciului moral. S-a remis către Victor Bogaci încheierea și cererea de chemare în judecată cu înscrisurile anexate. S-a explicat că, restituirea cererii de chemare în judecată nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceeași acțiune împotriva aceluiași pârât, cu același obiect și aceleași temeiuri dacă reclamantul a lichidat încălcările.

Nefiind de acord, la data de 06 februarie 2024, Bogaci Victor a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023.

În motivarea recursului, Bogaci Victor a invocat că, din articolele 166-167 al CPC nu rezultă că reclamantul este obligat să prezinte extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice în privința pârâtului Î.M. Leutis S.R.L.

Astfel, consideră că prima instanța a interpretat în mod eronat legea și nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată. Iar prin emiterea unei astfel de încheieri, contrare prevederilor legale, este încălcat astfel dreptul reclamantului de acces la justiție și dreptul la un proces echitabil.

Solicită admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate și remiterea dosarului pentru examinare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Așadar, momentul care declanșează curgerea termenului este cel al comunicării actului de procedură. Colegiul reține că din materialele cauzei nu poate stabili momentul recepționării de către recurent a încheierii contestate.Astfel, nu este posibil de a stabili cu certitudine data la care termenul a început să curgă. În atare circumstanțe, Colegiul consideră că recursul a fost declarat în termen.

În corespundere cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art.427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Apreciind argumentele recursului, analizând actele și circumstanțele cauzei, Colegiul conchide că recursul este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea încheierii primei instanțe privind restituirea cererii de chemare în judecată și remiterea cauzei la rejudecare la etapa de primire a cererii de chemare în judecată, din motivele expuse în continuare.

În acord cu art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.

Potrivit art. 166 alin. (1) din Codul de procedură civilă, oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenței sau inexistenței unui drept trebuie să depună în instanța competentă o cerere de chemare în judecată.

Colegiul relevă că, până la intentarea acțiunii civile, urmează a fi verificat faptul corespunderii cererii de chemare în judecată condițiilor de formă și conținut, stabilite la art. 166 și 167 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.171 alin. (1) din Codul de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin.1) lit. a), b) , c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei rezultă că, la data de 23 noiembrie 2023, Victor Bogaci a depus în instanța de judecată cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Leutis” SRL cu privire la stabilirea faptului, obligarea corectării datelor și repararea prejudiciului moral.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 noiembrie 2023, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată depusă de către Victor Bogaci fiindu-I comunicat despre necesitatea înlăturării neajunsurilor depistate.

Ulterior, constatând că potențialul reclamant Bogaci Victor nu s-a conformat indicațiilor stabilite în încheierea din 29 noiembrie 2023 și nu a înlăturat neajunsurile, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023 , cererea de chemare în judecată a fost restituită, în temeiul art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

La caz, se reține că prima instanță, dispunând restituirea cererii de chemare în judecată, a reținut că reclamantul în termenul stabilit de judecător nu a lichidat neajunsurile menționate în încheierea emisă în temeiul art. 171 alin. (1) din Codul de procedură civilă, și anume nu a prezentat extrasul actualizat din Registrul de Stat al persoanelor juridice în privința ÎM „Leutis" SRL. Totodată, prima instanță a reținut că, Victor Bogaci a prezentat extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice în privința ÎM „Leutis" SRL, care confirmă datele din Registrul de stat la data de 27 ianuarie 2020 și care nu a fost certificat în modul prevăzut de lege.

Analizând circumstanțele expuse în raport cu materialele cauzei, Colegiul consideră că prima instanță eronat a restituit cererea de chemare în judecată. În susținerea acestei concluzii se reține următoarele.

Colegiul a stabilit că, la data de 22 decembrie 2023, potențialul reclamant Bogaci Victor în scopul îndeplinirii indicațiilor din încheierea instanței din 29 noiembrie 2023, prin care nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată a depus o cerere, prin care suplimentar a indicat informația despre pârâtul ÎM „Leutis" SRL și la care a anexat copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice (f.d.10,11).

În acest sens, Colegiul reține că, norma de la art. 167 din Codul de procedură civilă stabilește actele care se anexează la cererea de chemare în judecată.

Astfel, potrivit art. 167 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la cererea de chemare în judecată se anexează:

a) copiile de pe cererea de chemare în judecată şi de pe înscrisuri, certificate de către parte, pe proprie răspundere, într-un număr egal cu numărul de pîrîţi şi de intervenienţi, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un rînd de copii pentru instanţă. Copiile vor fi certificate de către parte pentru conformitate cu originalul. Dacă înscrisurile şi cererea de chemare în judecată sînt făcute într-o limbă străină, instanţa dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;

a[1]) copia de pe actul de identitate al reclamantului persoană fizică;

b) dovada de plată a taxei de stat şi/sau a taxei de timbru;

c) documentele care certifică circumstanţele pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi copiile de pe aceste documente pentru pîrîţi şi intervenienţi, dacă aceştia nu dispun de ele;

d) documentele care confirmă respectarea procedurii de soluţionare prealabilă a litigiului, dacă respectarea acestei proceduri este prevăzută de lege sau de contractul părţilor;

e) documentul ce legalizează împuternicirile reprezentantului;

f) copia de pe cererea de reclamare a probelor;

g) copia de pe cererea de efectuare a expertizei;

h) copia de pe cererea de numire/recuzare a expertului;

i) copiile de pe alte cereri formulate.

(2) La cererea de chemare în judecată, reclamantul poate anexa şi alte documente şi demersuri.

Actele cauzei atestă că, copia extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice a fost prezentat de către Bogaci Victor fiind confirmată pentru corespundere cu originalul, atât de către reprezentantul ÎM „Leutis" SRL , cât și de către Bogaci Victor.

Așadar, Colegiul conchide că prin aplicarea sancțiunii procedurale prevăzute de art. 171 alin. (2) din Codul de procedură civilă, manifestată prin restituirea cererii de chemare în judecată

din motivul neanexării extrasului din Registrul public actualizat, instanța de judecată a emis o soluție prematură, rezultată din interpretarea eronată a prevederilor legale raportului juridic supus judecării. Or, în speță, instanța de judecată a dat dovadă de un formalism excesiv în raport cu corespunderea cererii de chemare în judecată condițiilor art. 166-167 din Codul de procedură civilă.

În acest sens, instanța de recurs învederează că, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a statuat faptul că, în fiecare caz, urmează să se procedeze la o evaluare în lumina particularităților procedurii despre care se face vorbire. Instanțele trebuie, în aplicarea normelor de procedură, să evite un formalism excesiv care ar aduce atingere caracterului echitabil al procedurilor şi o flexibilitate excesivă care ar conduce la eliminarea condițiilor procedurale stabilite de lege (cauza *Hasan Tunç şi alții împotriva Turciei*, pct. 32-33).

În consecință, Colegiul consideră că, recursul este întemeiat, iar încheierea primei instanțe prin care a fost restituită cererea de chemare în judecată, fiind emisă cu aplicarea greșită a normelor de drept procedural şi în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Circumstanțele relatate impun casarea încheierii primei instanțe. Or, dreptul reclamantului de acces la justiție a fost restrâns într-un mod incompatibil cu garanțiile unui proces echitabil, în sensul art. 20 din Constituție și art. 6 CEDO, iar remedierea încălcării este posibilă doar prin casarea încheierii.

În aceeași ordine de idei, Colegiul subliniază că, art. 6 § I din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanţă cu orice contestaţie referitoare la drepturile şi obligaţiile sale cu caracter civil.

Pornind de la premisa că, drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, iar nu iluzorie şi teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanţe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiţie.

Dreptul de acces la justiţie impune obligaţii în sarcina legiuitorului şi executivului. Statul este ţinut sa acorde oricărei persoane toate facilităţile rezonabile de drept și de fapt, pentru a accede la instanţa, într-un cuvânt, efectivitatea dreptului de acces.

În Constituţie, accesul liber la justiţie este conceput ca un drept al oricărei persoane de a se putea adresa justiţiei pentru apărarea drepturilor, a libertăţilor şi a intereselor sale legitime, garantându-se că, exercitarea acestui drept nu poate fi îngrădită prin nici o lege.

Așadar, instanţa de recurs reiterează că admiterea recursului, casarea încheierii și restituirea cauzei în instanță de fond la etapa de primire a cererii de chemare în judecată, este unicul remediu legal pentru astfel de omisiuni de procedură civilă.

Reieșind din circumstanțele expuse supra, și având în vedere că, încheierea contestată, este în contradicție cu prevederile legale și îngrădește nejustificat accesul la justiție, garantat de art. 20 din Constituție, Colegiul concluzionează despre necesitatea admiterii cererii de recurs depusă Bogaci Victor, casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceiași instanță de judecată, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

În conformitate cu art. 427 lit. b), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de Bogaci Victor.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 29 decembrie 2023, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Victor Bogaci împotriva

Întreprinderii Mixte „Leutis” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la stabilirea faptului, obligarea corectării datelor și repararea prejudiciului moral, cu remiterea cauzei spre rejudecare, în aceeași instanță, la etapa primirii cererii de chemare în judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecător Clim Eugeniu

Judecătorii Iorgov Steliana

Cojocaru Olga